

INFORMACIJE

INFORMOJ

Leto / jaro 9, št. / n-ro 3

september / septembro 2003

Članarina za leto 2003

Skupščina Zdrženja za esperanto Slovenije ZES je spomladi potrdila nespremenjeno članarino za leto 2003, to je 2000 SIT za zaposlene oziroma 1000 za upokojence in študente.

Ker gre večina sredstev za razpošiljanje Informacij, bodo te v prihodnje poslane le tistim, ki bodo poravnali članarino za tekoče leto. Članarino poravnajte na transakcijski račun 02015-0012704490.

Informacije pa lahko seveda brezplačno prejimate na vaš elektronski naslov. Svoj elektronski naslov pošljite na naslov informoj@volja.net.

Prostovoljni pripevki za delovanje pa ostajajo neomejeni in so seveda dobrodošli!

Srečanje na Tromeji

Kot vsako leto se bodo drugo nedeljo v septembru, letos torej **14. 9. 2003, na Tromeji Avstrije, Italije, Slovenije** poleg planincev srečali tudi esperantisti iz omenjenih držav.

Zbirališče za udeležence iz Slovenije (za pohodnike) bo ob 9:30 v Ratečah pri vstopni točki (gostilna). Planinski dom Tromeja do katerega nas bo vodila lažja pohodna pot stoji na nadmorski višini 1145 m ter se nahaja v neposredni bližini zanimive turistične točke ob stičišču treh meja.

Klub ljubljanskih esperantistov se bo na pohod na Tromejo podal iz Ljubljane. V kolikor ste zainteresirani za organizirani prevoz iz Ljubljane, pošljite elektronsko sporočilo na e-naslov informoj@volja.net.

Aktivnosti ZES do konca leta

V letošnjem letu so v okviru Zdrženja za esperanto Slovenije ZES predvidene še naslednje aktivnosti:

Srečanje esperantistov Avstrije, Italije in Slovenije na Tromeji, Posvet esperantskih organizacij Srednje Evrope, Pričetek začetnega in nadaljevalnega tečaja esperanta na Filozofski fakulteti, Obvestila o aktualnih dogodkih in druge zanimivosti na Teletekstu RTV Slovenije, Izdaja brošure Ljudje in dogodki, Zamenhofov dan, Izdajanje Informacij, Včlanjevanje novih članov, Esperantski kopalni dnevi. Informacije o posameznih aktivnostih bodo objavljene v Informacijah.

Prizadevanja za ohranitev prostorov in društva ETD še tečejo

Kot je znano je bivša predsednica Esperantskega turističnega društva Draga Grabnar s skupino članov prodala društveni prostor in razpustila društvo. Skupina članov, ki nasprotuje nepravilno sprejetim sklepom bivše predsednice, si še vedno prizadeva za ohranitev prostora in društva.

Pristojni organi so zavrnilo nepravilno sprejete sklepe Esperatskega turističnega društva ter pozvali bivšo predsednico, da ponovno izvede postopke v skladu z Zakonom o društvih in Zakonom o spremembah in dopolnitvah zakona o društvih (

http://www.dz-rs.si/si/aktualno/spremljanje_zakonodaje/sprejeti_zakoni/sprejeti_zakoni.html), skupino članov, ki pa temu nasprotuje, pa k izjavi o nestrinjanju.

O novostih pristojnih organov, vas bomo obveščali v Informacijah.

Razstava Babilon 200 v Gradcu

Avstrijski Gradec je letos evropsko mesto kulture. Avstrijsko ime za mesto izvira iz slovenske besede 'gradec' = mali grad. Staro mestno jedro, ki je vključeno v UNESCO združenje, z mogočnimi fasadami mestnih hiš iz različnih obdobij skriva marsikatero zgodbo in skrivnost. V okviru prireditev ob evropskem mestu kulture poteka zanimiva razstava Babilon 2000. Razstava zajema vse zgodovinske in sodobne vidike jezika ter različnih jezikov v človeški civilizaciji. Razstava bo odprta **do 10. oktobra v gradu Eggenberg**. Zainteresirani kandidati naj se javijo Anki Vozlič na telefon 040 621 646 ali pošljejo elektronsko sporočilo na e-naslov informoj@volja.net. Informacije o mestu Gradec so na voljo na spletni strani <http://www.graz03.at>, o gradu Eggenberg pa na spletni strani <http://www.eggenberger.at>.

Sestanki Združenja za esperanto Slovenije

Redni sestanki članov Združenja za esperanto Slovenije iz Ljubljane so vsako prvo in tretjo sredo v mesecu med 18. in 19. uro v prostoru Oddelka za lokalno samoupravo na Štefanovi 9 v Ljubljani. **Naslednji sestanki bodo predvidoma 17. septembra, 1. in 15. oktobra 2003.**

Posvet esperantskih organizacij srednje Evrope

Letošnji posvet esperantskih organizacij Srednje Evrope bo potekal **13. in 14. septembra 2003 v mestu Gliwice na Poljskem**. Na posvet vabijo dva predstavnika Združenja za esperanto Slovenije, ki bosta imela zagotovljeno brezplačno nastanitev in prehrano, za prevoz pa bosta morala poskrbeti sama. Zainteresirani kandidati naj se javijo Janezu Jugu na telefon 041 486 375 ali pošljejo elektronsko sporočilo na e-naslov informoj@volja.net.

Kongres UEA v Gotheburgu

88. kongres Svetovnega združenja za esperanto UEA je potekal med 26. julijem in 2. avgustom 2003 v Gotheburgu na Švedskem na temo "Jezikovne pravice in odgovornosti". Udeležence kongresa je v imenu Združenja za esperanto Slovenije pozdravila Zdenka Rojc iz Maribora. Kongresa se je udeležilo preko 1800 esperantistov iz 62 držav, med njimi

tudi trije iz Slovenije. Dodatne informacije o rezultatih kongresa dobite na spletni strani <http://www.uk-2003.net>.

Naslednji kongres UEA v Pekingu

Naslednji kongres Svetovnega združenja za esperanto UEA bo potekal **od 24. do 31. julija 2004 v Pekingu na Kitajskem**. Osnovne informacije o kongresu bodo v kratkem objavljene na spletni strani http://www.uea.org/esperanto/index_kongres.html.

Glede na znižanje cen letalskih prevozov je pričakovati, da bomo kmalu prejeli ugodne ponudbe različnih organizatorjev.

Naslednji kongres TEJO v Moskvi

Naslednji mladinski kongres Svetovne mladinske esperantske organizacije TEJO bo potekal **med 10. in 17. julijem 2004 v mestu Kovrov blizu Moskve v Rusiji**. Dodatne informacije dobite na spletni strani <http://www.tejo.org/rejm/ijk/index.php>.

Svetovni mladinski kongres predstavlja tudi priložnost za tiste, ki želijo po kongresu potovati s transibirsko železnico na Svetovni kongres esperantistov v Peking na Kitajskem. Dodatne informacije o tem so na voljo na spletni strani http://www.tejo.org/vikio/IJK_2004.

Spletna predstavitev železničarskega esperantskega društva v Mariboru

Železničarsko esperantsko društvo iz Maribora se sedaj predstavlja tudi na internetu, na spletnem naslovu <http://users.volja.net/zed-mb>. Stran je še zaenkrat še v surovem stanju, veliko strani je v pripravi, ki bodo v kratkem objavljene.

V pripravi je tudi esperantsko slovenski elektronski slovar. Informacije so na voljo na elektronskem naslovu uros.tement@volja.net.

Berite stran 311 na Teletekstu TVS

Še vedno lahko gledalci Televizije Slovenija berejo na strani 311 informacije o esperantu in v esperantu. Vsako vaše pismo bo dokaz, da je za stran zanimanje. Pošljite ga na naslov: Esperanto, Teletekst TVS, Kolodvorska 2-4, 1000 Ljubljana.

Prihodnja mednarodna srečanja esperantistov

MontKabana Renkontiĝo, Tuk, Hrvaška, 25.-28.09.2003, <http://www.angelfire.com/va2/Vanja/index.html>, vanja.radovanovic@etk.ericsson.se

Internacia Festivalo, Kiel, Nemčija, 27.12.2003-03.01.2004, <http://www.internacia-festivalo.de>, hdp@internacia-festivalo.de

Internacia Seminario, Naumburg, Nemčija, 27.12.2003-03.01.2004, <http://www.internacia-seminario.de>, is.admin@esperanto.de

Internacia Junulara Kongreso, Rusija, julij 2004

Članek "Hura za esperanto"

V dnevniku Delo je bil dne 8. avgusta 2003 na strani 8 objavljen prevod članka iz časopisa Newsweek, ki na zelo zanimiv način prikazuje sedanje stanje v gibanju za mednarodni jezik in njegovo vlogo v mednarodnih razmerah. Članek si lahko preberete v nadaljevanju. Vsi, ki si članka niso uspeli prebrati, lahko to storijo tu, ali pa za elektronsko verzijo (kot slika ali tekst) pišejo na e-naslov informoj@volja.net.

Hura za esperanto!

Umetni jezik, ki si ga je izmislil idealist v 19. stoletju, je spet v modi – Zaslužna tudi Bush in Blair

Z leti so ljubitelji esperanta dobili debelo kožo. Ciniki se norčujejo iz njega vse od leta 1887, ko ga je izumil poljski Žid v upanju, da bo spodbudil sporazumevanje med kulturami. Imajo ga za idealistični kult lingvističnih čudakov. Vseeno pa je bila ta neverjetna, ambiciozna ideja – sestavljena iz treh četrtin besed romanskega izvora, preostanek pa iz slovanskih, grških in germanskih – deležna svojega odmerka slave.

Sadam Husein se je počutil tako ogroženega zaradi esperanta, da je v času svojega tiranskega režima dal izgnati edinega učitelja tega jezika. Dobrodelni milijarder George Soros pa se ima prav esperantu zahvaliti za svoj vzpon: iz komunistične Madžarske je pobegnil – na svetovni kongres esperanta v Švici leta 1946.

Če naj verjamemo naraščajočemu številu ljubiteljev esperanta, najslavnejši časi za ta jezik šele prihajajo. Težko je

oceniti, koliko je ljubiteljev. Številkam, ki so na voljo, je težko verjeti: UEA (*Universal Esperanto Association*, svetovno združenje za esperanto) ocenjuje, da je na svetu osem milijonov govorcev esperanta. Kakor koli že, širi se tudi v Afriko, Azijo in Južno Ameriko. Po zaslugi interneta se širi na Kitajskem in Braziliji, pravi Humphrey Tonkin, profesor angleščine na univerzi Hartford in nekdanji predsednik UEA.

Jezik upanja

Še zmeraj je nekaj zagrizencev, ki si prizadevajo doseči, da bi esperanto postal uradno priznani jezik Evropske unije. Saj je na videz zares kot nalašč za moderno dobo, ko meje med narodi izginjajo, ko se uveljavlja prosta trgovina in se ljudje selijo sem in tja, internet pa se že v sleherni kotiček in ko se aktivisti, konjičkarji in intelektualci tega sveta sporazumevajo bolj in bolje kot kdaj koli v zgodovini.

Obnovljeno zanimanje za esperanto je bilo očitno na 88. letnem kongresu esperanta, ki je bil pred kratkim v Göteborgu na Švedskem. Prišlo je kake 1800 članov UEA iz vseh koncev sveta: Japonske, Izraela, Nepala, Brazilije ... Pogovarjali so se v nečem, kar je zvenelo kot mešanica pretirano poudarjeno izgovarjane italijanščine in mehko pojče poljščine. Organizatorji pravijo, da je bilo kar 20 odstotkov več udeležencev kot na lanskem kongresu. Število strani na internetu v esperantu pa je poskočilo s 330 leta 1998 na 788 leta 2003.

Kaj je tako privlačnega? Nekakšna pravičnost, bi rekli. »Medtem ko ljudje, katerih materni jezik je angleščina, pričakujejo od ostalega sveta, da bo prav tako dobro obvladal angleško, pa se, denimo Azijci, prav dobro zavedajo jezikovnih težav, saj govorijo kup različnih jezikov.« pravi John Wells, profesor fonetike na *University College* v Londo-

nu. Sprašujejo se, ali je angleščina res edina možnost za sporazumevanje.

Večina govorcev esperanta še zmeraj živi v Evropi, kjer je ta jezik nastal. Za lažje medsebojno sporazumevanje pripadnikov različnih narodov ga je razvil varšavski okulist Ludwig Lazarus Zamenhof (1859–1917) pod psevdonom *D-ro Esperanto* (tisti, ki upa). V tem času je bil njegov izum privlačen za ljudi, ker se ga je skoraj petkrat lažje naučiti kot angleščine in je desetkrat preprostejši kakor ruščina. Lev Tolstoj, pravijo, se ga je naučil v štirih urah. Odlikuje se po preprosti slovnicni in skladnostni zlogov, besede so oblikovane iz romanskih in germanskih korenov, glasovno pa prevladuje romanska jezikovna narava. Bolj ko je postajal esperanto priljubljen, več strahov je zbujal, zlasti med tiranskimi vladarji. Hitler je razglasil nevarnost, da bi ga Židje uporabljali za to, da bi lažje prišli na oblast. Stalin, ki se je ču-

til ogroženega od globalne komunikacije, je poslal v sibirske gulage na tisoče govorcev esperanta. Postopoma je število govorcev usihalo.

Zdaj so Evropejci, ki znajo esperanto, pripadniki starejše generacije, ki je živela v času hladne vojne, čeprav na Poljskem in Madžarskem študirajo iz esperanta. Širi pa se prepričanje, da se nerazviti svet obrne k esperantu iz odpora do angleščine kot jezika svetovne trgovine in politike. »Bush in Blair sta postala najboljša prijatelja esperanta,« se norčuje Probal Dasgupta, profesor lingvistike na indijski univerzi v Hajderabadu. »Globalizacija je kot veter v naša jadra, povečala je zanimanje ljudi za esperanto, ne le kot jezik, ampak družbeno idejo.« Podobne ideje omenjajo, vse odkar je Zamenhof prvič prišel na dan s svojim egalitarnim jezikom. Sedanji trenutek, ko postaja svet manjši in manjši, je kot nalašč zanj, piše *Newsweek*. A. Z.

INFORMACIJE / INFORMOJ izdaja / eldonas Zdrženje za esperanto Slovenije / Slovenia Esperanto-Ligo, Tavčarjeva 2/I, p.p. 1643, SI-1001 Ljubljana, Slovenija / Slovenio. Matična št.: 1205226. Davčna številka: 93737777. Transakcijski račun: 02015-0012704490.